

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egy évre . . . 12 korona
Félévre . . . 6 korona
Negyedévre . . . 3 korona
Egyes szám ára 12 fillér

MEGJELENIK VASÁR NAP
ÉS CSÜTÖRTÖK REGGEL

HATÁRÓR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

□ □ Ujvidék, □ □
Petőfi-utca 47. szám,

ahová a lap szellemi s anyagi részét
illető közlemények küldendők.

Ilyen közleményeket és megkérés
éseket lapunk nyomdája is elfogad.

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Bozsénik Béla.

Bucsuzunk Tőled!

Sokára tesszük, a válás utolsó per
ceire hagytuk!

Mert hittük, reméltük, meg voltunk
győződve, hogy azok, akik ezt a válást
reánk kényszerítették, jobb belátáshoz
jutnak és veszedelmes utjokban meg
fognak állani.

Tévedtünk! Válnunk kell!

Am legyen! Férfiakhoz illően, viselve
a válás fájdalmait! Szembenézve, dacolva
az üldöztetés minden eszközével, elnyom-
va szívünk keserűségét, leküzdvé felhá-
borodásunk emberi kitérését.

Igy kellett lenni! Így akarta a ha-
talam, így akarta a bosszúvágy, így kö-
vetelte a megtorlás! Így az emberi gyar-
lóság!

Nagy bűnökért! De mit is tettél?

Férfi voltál és nem szolgálélek. Mert
eszeddél gondolkodni, sziveddel érezni
mertél. Ez az egész ez pedig a mai
dicső rendszerben nagy és rettenetes bűn.

Ha szép csendben maradsz — vagy
ha hangosan, lármásan, cintányért ver-
desve élteted a kormányt, ma tán főigaz-
gátónak tettek volna meg. Így pedig
elküldenek Nagybanára. De mert *Telekí
Árvéd* gróf zászlajára esküdtél, amiként
a múltban és csak a negyvennyolcas
eszmék hűséges követője, zászlóhordo-
zója voltál, — menned kell. Nem is
először. Elveidért már a múltban is meg-
szenvettedél. Áthelyezésekkel vexáltak ré-
gebben. Ezt a recipét követik most is.

És még mindig nem jönnek arra
rá, hogy ez a recipe céltalan és ellen-
kező eredményeket ér el. Nagybanán
is csak függetlenségi leszel, amint Ujvi-
déken is az voltál, amikor elveid miatt
a nemzetiségi vidékre küldtek.

Azt hitték akkor a bölcs urak, hogy
Ujvidéken legyen az ur 48-as, mert ott még
a 48-as eszmék nem fogtak gyökeret. De
a te közreműködésed folytán ma már
erős függetlenségi érzület van Ujvidéken,
az eszmének pedig számos, bátor, el-
szánt, a hatalom minden gaszágával da-
coló katonája. Ezt érték el vele.

Nagybanán is csak negyvennyolcas
leszel. Epügy, mintha végigkergetnének
az ország összes városain.

A katonát, ha áthelyezik más ezred-
hez, ott is csak katona marad.

Te az Esmének: a dicső, az egye-
dül igaz 48-as eszmének vagy előharcosa
és ennek a kormánynak jóvoltából vér-
tanuja.

Mielőtt Tőled búcsut vennék és
zászlókat a földig hajtanók, hálánk,
soha el nem muló, igaz szívből jövő,
vérünkkel lett szeretetünk jeléül, — en-
gedd meg, hogy mi: hűséges fegyver-
társaid ezt a búcsuzkodást megelőzőleg
pár szóval megemlékezzünk közhasznú
tevékenységéről.

Csak a 48-as eszme szempontjából
akarunk ez alkalommal foglalkozni.

Társelnöke voltál annak a kuruc
tábornak, amelyet, ha le is győzött az
erőszak, a pénz, a hatalom, — de amely
nem adta meg magát és nem is adja
meg magát soha. Náladnál zseniálisabb
szervező erőt el se tudunk képzelni.
Mint az eszme apostola jártál szerte a
városban és hirdetted azt, napról-napra:
új s új híveket szerezve.

Fájdalmasan érint a távozásod által
előállott nagy és pótolhatlan veszteség,
és vigasztalásunkat csak abban leljük,
hogy megbüntetésed felett érzett jogos
és mélységes megbotráncozásunk mind-
annyiunkat még inkább összeforrasztott,
még inkább gyűlöltté és megvetetté tette
azt a rendszert, amelynek a vesztegetés,
a lélekvásárlás, az alantjáró és nemtelen
indulatokból fakadó bosszúvágy — a
kormányzati eszköze.

A Határőr olvasói is elveszítenek
benned egy bátorollu kormánytostorozó
meleghangu cikkirót, akinek sorai telve
rajongó idealizmussal, hittel, reménnyel,
— egy felvirradó jobb jövő iránt.

A jobb jövő, — reád Nagybanán vir-
rad! Járd végig a kis felvidéki várost és
hirdesd tovább, ott hol Ujvidéken elhagy-
tad! Minden ujjonnan meghódított kuruc
harcos egy téglá ahhoz a várfalhoz, ame-
lyen Magyarország függetlensége fog
felépülni.

Csak fog felépülni! Mert nem lehet
függetlenségnek mondani olyan országot,
ahol a szabad szó, a szabad gondol-
kodás — a leghalálosabb vétek.

Most pedig búcsuzunk gyorsan,
hogy a fájdalmunk ne legyen annyira
érezhető!

A magyarok Istene áldjon meg, a
magyarok Istene legyen veled! Uj ha-
zádban gondoldj Téged szerető, érted
rajongó, hűséges elvtársaidra.

És lesz még ünnep a világon . . .
És lesz még viszontlátás! . . .

A hadsereg gazdasági alapjához.

Ő Felsege a király 80-ik születésnapjá-
nak alkalmából, annak kedvezményezésére jelent
meg a hadsereg rendeleti közlönyében a „gaz-
dasági alap” jóváhagyott alapszabálya.

Az agg uralkodó emberbaráti szeretettől
áthatott cselekedete a hadsereg tisztí és hiva-
talmoki karának existenciáját biztosítja, amidőn
6%-os kölcsönrel konvertálják az eladósodott
tiszték kölcsöneit. — Igen helyes és üdvös
dolog, hogy a hadsereg tisztjei kiragadtattak
az uzsorások karmaiból.

De van még egy nagy sereg, amely ép
ugy, sőt még jobban rászolgál arra, hogy szá-
mukra is létesítsenek egy ily alapot, amelyből
hasonló módon konvertálhatnák az adósságaikat
6%-os kölcsönrel, az állam pedig a visszafiz-
etés céljából arányos részletekben havonta
levonná a fizetésükből.

Ez a másik sereg a polgári, állami és
közigazgatási hivatalnokok, akik sem hűség,
sem szorgalom dolgában nem állanak a had-
sereg tisztjei és hivatalnokai mögött, akiket
szintén nem szabad az uzsorások mar-
talékává hagyni, hisz a hivatalnokok
zöme, a kishivatalnokok az utóbbi 10
évben az óriási mérvben fokozódó drága-
ság miatt önhibájukon kívül voltak kénytelenek
adósságba keveredni, különösen azért, mert a
legtöbb nősült és családost, fizetésük pedig
nem áll arányban családjuk számához. — Kül-
önösen a kishivatalnokok fizetése említendő,
mert azoké rendezve sincs.

No még azért is, mert a magasabb rendű
hivatalnokok is mint kis hivatalnokok kezdik
meg pályájukat s midőn már biztosítva van
jövőjük, nősülnek mint pl. a bírósági jegy-
zők, a midőn a gyakorlati bírói vizsgát letették
s úgy van más hivatali ágazatoknál.

Miután a polgári hivatalnokoknál a nősülés
nincs az anyagi kérdések miatt úgy megszo-
rítva mint a hadsereg tisztjeinél, legtöbnyire
ideális szerelmi házasságok köttetnek, kevés
vagy semmi hozományval.

Ez a hivatalnoki sereg növeli a közép-
osztály intelligens férfi- és női emberanyagát,

Bogdány és Társa, Ujvidék

II., Rákóczi-ut 66. (Telefon 219.) ☞ Budapest, VI., Dálnok-u. 12. SAJÁT HÁZBAN TELEFON 988.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatorna és világítási berendező vállalat.

az államnak és a királynak, jó és értelmes hazafiakat és honleányokat nevel, tehát igen idbszerű és nagyon is megszívlelendő a kormány és az országgyűlés által a „*polgári hivatalnokok gazdasági alapja*” problémájának megoldása. — Ezen hivatalnoki sereg existenciájának megóvása szintén egyik elsőrangú és legfontosabb kérdése az ország megoldásra váró, sürgős kérdéseinek.

Távozásom előtt.

Benső sugallatom ösztönöz, hogy mielőtt távozzom Ujvidékről, mielőtt a kapcsolatok, melyek a városhoz fűznek, meglazulnak, nyilvánosan bucsuzzam pártfeleimtől, ismerőseimtől és azoktól, akik városatyai minőségemben folytatott működéseim iránt érdeklődéssel viselkedtek. Szükségét érzem, hogy végső mondani-valómat a nagy nyilvánosság előtt tegyem meg. Bucsuzót intézek jó embereimhez, akiknek személyesen nem mondhatom: Isten veletek!

Bucsuzásom nem történhetik meg anélkül, hogy távozásom okaival ne foglalkozzam és a közönséget fel ne világosítsam áthelyezésem valódi indítékairól.

Akármit is mond a hivatalos kijelentés és megokolás, engem nem a szolgálat érdekében helyeztek át, hivatalos működésemmel nem szolgáltam reá, hogy más intézethez utaztassanak. Se jobb, se rosszabb tanár nem leszek idegen iskolánál.

Minden józan belátású ember meg van arról győződve, hogy a velem való mostani elbánás nem egyéb bosszuállásnál, hajszásnál, politikai üldözésnél. A szolgálat érdeke-féle elnevezés csak ürügy, mely azonban rosszul takarja a lólábat. Akik életem sorsának intézésébe belenyúltak, azok természetesen tudják, miért cselekedtek ekképpen, ahogyan eljártak. De mindhalálig fogják tagadni. A torda-arany megyei főispán bizalmas leveléhez hasonló levelet nem került ugyan napfényre, hanem még napvilágra jöhet. Különben enélkül is tisztában lehet az ügy mibenlétével a közönség.

A minisztérium, anélkül, hogy joga lett volna hozzá, még az országgyűlési választások kiírása előtt figyelmeztetett, ne agitáljak a kormánypárt ellen, ne korteskedjem stb. Honnét tudta a miniszter, hogy ilyesmit cselekszem, ha nem bizalmas feljelentésből?

Én ismerem a polgár jogait és kötelességeit, tudtam, hogy a miniszter törvénytelenül jár el, mikor egy tisztviselőt, aki mondjuk, hogy politizál, szabad polgári jogának gyakorlásában korlátoz. Tovább is gyakoroltam polgári jogaimat. Láttam, hogy más tanár az ellenpárton ugyanazt cselekszi amottan, amit én. Ő még különbeket követett el, de neki remélhetőleg a hajszála sem fog meggörbülni, mert ő a hatalom szekerét tolja.

Nálunk lehet csak ilyen kétféle mértéke az igazságnak, a mai világban, mikor megvalósul az a mondás, hogy a hatalom jár a jog előtt. Az erőszak joga ér most Magyarországon valamit, a gyöngye alulra kerül.

Nem cselekedhettem másképpen, mint ahogyan cselekedtem. Én polgári jogaimnak tudatában követtem politikai meggyőződésemet, nem kísértem az elvek elárulásának útjára azokat, akik eredetileg velem egy párthoz tartoztak. Szembehelyezkedtem velök és mint szabad polgár azt hittem, hogy szabad szembe szállanom a hatalmasokkal, akik szerintem nem állanak azon az erkölcsi magaslaton, melyen állaniok kellene.

Mint olyan ember, akit városatyai minősége arra kényszerít, hogy a nyilvánosság színe előtt szerepeljen, nem mondhattam le polgári

kötelességemről, hogy elvi ellenzéke legyek és maradjak a törvényhatósági bizottságban az új uralmi rendszernek. Politikai sarlatánokkal egy uton nem haladhatok.

Ugy látszik, a közéletben való fellépésem és foglalásom nem tetszett bizonyos köröknek, mondjuk a mungóéknak és szabadulni akartak tőlem, egyszerűen száműzni kívántak Ujvidék közügyeinek forumáról, ahová engem a polgárok bizalma juttatott. Vajjon teljes-e az olyan eljárás, mely engem áthelyezéssel sújtott azért, mert közérdekből meg kellett felelnem ellenzéki polgártársaim bizalmának?

Az ellenség vakságát, csekély politikai iskoláját abban találom főképpen, hogy nem tudja külön választani a tisztviselő személyét a politikusétól és ahelyett hogy a politikai ellenfélt az elvek harcának mezején igyekeznék legyőzni, — a tisztviselőt veszi üldözőbe, felfüggeszti, mint Jójárt Jánost, vagy ha még sem meri eltíporni, akkor áthelyeztetni.

Ekképpen vall szégyent tűr meggyaláztatást a tisztesség, a becsület olyan időben, mint most, amikor a kormányzati szellem tulajdonképpen erkölcsi erő és benső igazság nélkül szükkölködik és politikai üldözést folytat az elvek fegyvereinek összemérése helyett.

Nálunk tehát bűn a politizálás. Tilos dolog, mert a mostani kormányzati rendszer és új szellem korában nem becsülik meg a lelkiismereti szabadságot, a polgárok egyéni legszebb jogait.

Nem szabad mindenkinek közügyekkel foglalkoznia! Aki azt gondolta eddig mint én, hogy a politizálás, a közéleti szereplés a kenyérkereseti foglalkozás mellett a polgár életének ideális része, hogy tehát a politizálás nemes passzió, az ebből a tévhitből ábránduljon ki. A politika mestersége, mely tulajdonképpen az emberi társadalomnak, az állami életnek irányítására való nemes foglalkozás, az nem illeti csupán azokat, akik kiváltságosoknak képzelik magukat, de hivatlanok, akik szélhámoskodnak, mert nem választottak.

Nekem addig volt szabad politikáim, míg valaki célszerűnek látta, hogy összel Kossuth Ferenc pártvezérünknel elfogadja tőlem a megleghangu ajánlatot a főispáni kívánt székre.

Azóta változtak az idők! Most derékban kell megszakítani ujvidéki tartózkodásom idejét.

Az én elüldözöttem végrehajtásával mindenesetre arra számítottak a hatalom jelenlegi kezelői, hogy tőlem mindörökké meg fognak szabadulni. Csak tőlem függ, hogy kellemtelenül csalódnának.

Nyilván számítottak arra, hogy gyöngítik a városi ellenzéket. Ebben a tekintetben kétszeresen csalódnak. Túlbecsülték erőmet. Másodszor csalódtak abban, hogy megtörjék az ujvidéki független polgárok ellánálló erejét. Ez sem sikerült nekik, mert tudvalevő, hogy a mostani elkeseredés fokozottabb szenvedélyvel ösztökéli ezentul harcra a megmaradt sereget.

Félelmetes leszen jövőre is az elvhű függetlenségi párt.

Nem a bosszuállás vágya beszél belőlem, hanem egyszerűen, mint a bucsuzó bajtárs szölok hozzájuk, egyetértés, béke honoljon pártfeleim között, hogy erejüket minden alkalommal megmutassák ellenségeinknek, akiknek hazug, nemtelen uralma úgy sem nyugszik szilárd alapokon.

Szükségét érzem, hogy bucsuzzam szerb radikális párti testvéreimtől és annak kiváló vezéreitől. Mint kiváló hazafiakat tanultam ismerni, akik e városnak és ez országnak sokkal értékesebb polgárai, mint akik osztrák porázon vezetve a dicső nemzeti munkára vállalkoztak.

Midőn utolsó búcsút intek Ujvidék polgárainak, biztosíthatom őket, hogy igen jó emlékekkel távozom innen, hol életem legszebb napjait töltöttem, ahol elismeréssel találkoztam szerény működési körömben. Szívben, lélekben *egy maradok velök!*

Jólétet, boldogulást kívánok mindnyájoknak! Örülni fogok, ha jó hírt hallok rólok. Nem felejttem el őket soha.

Isten veletek!

A viszontlátásra! Még találkozunk!

Isten veletek!

Bozsenik Béla.

HIREK.

Az áll. polg. leányiskolában a jövő tanévre a beiratások: szept. 2-án az I. 3-án a II. 5-én a III. és 6-án a IV. osztályra eszközöltetnek. 7-én évkezdő istentisztelet és osztályrendezés. Tandij: I. félévre 13 K 50 f., II. félévre 6 K, mely alól a szegény, de jó tanulók fel is menthetők.

Pályázat. A városi iparos tanonc iskola igazgatói állása, valamint az iparos és kereskedőtanonc iskolánál fennálló összes óraadó tanítói állások a jövő tanévtől kezdve 3 évi tartamra betöltendők. A kellően bélyegzett és a felügyelő bizottságra címzett folyamodványok f. é. szeptember hó 5-ig Niedermayer Gyula igazgatónál adandók be.

Adókiivetés. Az adókiivető bizottság a héten kezdte meg működését, még pedig a városháza nagytermében. Aug. 26-ig a járási községek, azontul pedig a város adófizetőire nézve tartatnak a tárgyalások.

Honvédeink nagygyakorlata. Az ujvidéki honvédszázalaj e hó 22-én este külön katonai vonaton indult el a Radna-Lippa vidékén tartandó nagygyakorlatokra.

Eljegyzés. Berényi Antal bajmoki tanító jegyet váltott özv. Tomann Mártonné kedves leányával, Hedvig kisasszonnyal.

Beiratások. A beiratások az áll. felső kereskedelmi iskola és a vele kapcsolatos női kereskedelmi tanfolyamba folytatólagosan szeptember első négy napján d. e. 9—11-ig eszközöltetnek az igazgatói irodában, földépcső, I. emelet, 23.

Esküvő. Petrovits Gyula e hó 25-én vezette oltárhoz Divild Anna kisasszonyt.

Pályázat ösztöndíjra. Az ifj. báró Rudits József-féle ösztöndíj alpból egy ösztöndíj az 1909—1910. tanév II. felétől s egy ösztöndíj az 1910—11. tanév elejétől kezdve kerül adományozás alá. Egy ösztöndíj kb. évi 800 kor, s ez irányt tartó tanulók, vagy szülőik a városházán (I. 23.) nyerhetnek bővebb felvilágosítást.

Letört bimbó. Schubert Márton alszámvevőt és családját súlyos veszteség érte forron szeretett gyermekük: Andorkának, a legszorgosabb orvosi és szülői ápolás dacára e hó 20-án történt elhalálásával. A gyászoló család iránt őszinte részvét nyilvánult ez alkalomból.

Az ujvidéki építészeti munkásegylet által a lövöldében rendezett Rókus ünnepély 200 koronát jövedelmezett az egylet betegsegélyző pénztára javára, s az egylet elnöksége kedves kötelességének tartja halás köszönetet mondani mindazoknak, kiknek a sikeres eredmény kivívásában részük volt.

Megégett gyermek. Létics Dása szállási lakos 4 éves kis leánya, Judit játszadozás közben egy szál gyufát talált, melyet meggyújtott s ettől tüzet fogott a rajta levő ingecskeje is. A szerencsétlen kis gyermek oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár órai kintlódás után meghalt.

Anyakönyvi hlr. Az ujvidéki anyakönyvi hivatalnál e hó 19—26-ig bejelentett születések 15, még pedig 7 fiú, 8 leány; meghalt: 12.

Halálozás. Ertl Ignác árvaszéki elnökhelyettes hosszas betegség után szombaton hajnalban 67 éves korában elhunyt. Temetése ma vasárnap délután 5 órakor lesz a II. Rákóczy Ferencz úton levő gyászházból.

Kereszt megáldása. Az épülő szabadkai városháza annyira előrehaladt már, hogy a külső munkával már a jövő hónapban elkészülnek, a hatalmas toronyra pedig, mely 97 méteres, e hó 19-én tűzték fel az óriási keresztet, melyet előzőleg nagy ünnepélyesség keretében egyháziilag megáldottak.

Uj részvénytársaság a Délvidéken. A Délvidéki Közgazdasági Bank Szabadkán részvénytársasággá alakította át az ujverbászi Hungária kendergyár részvénytársaság vukovári fiókját. A vállalat részvénytőkéje 1.600.000 korona, melynek felét a gróf Eltz-féle hitbizomány jegyezte.

Plébános iktatás. Szabadkán e hó 22-én iktatták be Vojnich Dezső plébánost a rókusi plébániába. A beiktatási ünnepélyen ugy Szabadkáról, mint a megyéből nagyszámu vendégek voltak hivatalosak.

A bérlő bosszuja. Milanov Lázár alsó-kaboli lakos hosszabb idő óta volt bérlője Petrovits Tivadar földbirtokosnak. Az utóbbi időben nem tudta pontosan fizetni a bérösszeget, amiért Petrovits végrehajtást kért ellene. Milanov kérte a földbirtokost, hogy adjon halasztást, s mikor kérelme nem talált meghallgatásra, e szavakkal: Ha nincs halasztás, hát fizetek, revolvert rántott elő s közvetlen közelből ötször rálőtt a földesurra, kit oly súlyosan megsebesített, hogy a szenvedett sérülések következtében meghalt. Milanovot a csendőrség le tartóztatta.

Gyümölcs-szállítók figyelmébe. A vakok temesvári foglalkoztató intézete, mint értesülünk, igen olcsó árban készít gyümölcs-szállító kosarakat és ezen ipari készítményekből állandó nagy raktárt tart fenn. Az intézet elsőrendű humánus célokat szolgál, melyet előmozdítani emberbaráti cselekedet, miért a közönségnek a szállítókosarak beszerzésénél az intézetet szíves jóakaratóba ajánljuk. Az intézet jutányos árajánlattal szolgál mindenkinek, aki eziránt odafordul.

Sport-versenyek. A zombori sport-egylet e hó 28-án a Ferenc-csatornai uszodában d. e. 10 órakor uszó, és a sporttelepén d. u. 3 órakor atletikai versenyeket rendez.

Elöléptetés. Magyar Pál zombori pénzügyigazgatósági segédtitkár titkárrá, Kohut Ödön p. ü. fogalmazó pedig segédtitkárrá neveztetett ki.

Királyi lakoma. Surányi Sándor, a zombori Vadászskürt bérlője eredeti módon tette emlékezetessé O felsége 80-ik születésnapját néhány földinknek. Ugyanis kikereste mind azokat, kik 1830. aug. 18-án születtek, s vacsorára szóló meghívót küldött nekik. A szerencsés kiválasztottak 17-en voltak s pontosan meg is jelentek.

Ahol nincs községi pótadó Bácsföldvár község jövő, 1911. évi költségelőirányzata 260,841 kor 70 f. bevétellel szemben 167,971 k. 50 f. kiadást tüntet fel s így a felesleg 92,870 k. 20 fil.

Magyar saláta a világpiacra. Nagykőrösről 20,750 métermázsas sulyban 1210 vasuti kocsi friss salátát szállítottak Bécsbe és Budapestre, amiből körülbelül 85,000 k. bevétel jutott a termelőknek.

Kivándorlás. Ausztria-Magyarországból a legutóbb megjelent hivatalos kimutatás szerint a múlt évben 70,191-en vándoroltak ki Amerikába. Ezek között 27,941 magyar, 21,096

**Általános
igazság, hogy az emberek
egyenlő
véleményre jutnak, ha
közvetlen
tapasztalataik egyenlőek.
Szerte az egész országban
községenkénti
tapasztalatok bizonyítják
immár, hogy százával és
ezrével keresik fel az uj-
vidéki ártézi gyógyfürdőt,**

melynek vize nem

titkos,

hanem valódi és mégis
csodás hatású és könnyü-
vé teszi a

választást,

hogy pénzünket külföldre
vigyük-e, vagy

követeljük

a szenvedő betegtől, hogy ha-
zájában, Ujvidéken, keressen
betegségére enyhülést.

E fürdő jótékony hatása
mindenkire, tehát a

nőkre is kiterjed.

német volt. A többiek más nemzetiségűek. Ugyanezen időszakban Ausztria-Magyarországra 11,026 magyar és 4278 német vándorolt vissza Amerikából.

A kolera. Triesztből jelentik, hogy a kolera Dél-Olaszországban való föllépése folytán Triesztben, amely Barival élénk kereskedelmi összeköttetésben van, szigorú intézkedéseket tettek az epidémia behurcolásának megakadályozására. A kikötőben néhány szobát rendeztek be gyanús utasok megfigyelésére s minden Bariból érkező utast szigorú vizsgálatnak vetnek alá.

Gyűjtés. A „Gyermekbarátok Egylete“ által Szt. István napján rendezett gyűjtés szép eredménnyel végződött. Az egylet vezetősége a jótékony közönségnek ez uton is hálás köszönetet mond.

Budapest székesfőváros vegyvizsgáló intézete hivatalos jelentéseiben a következőket állapítja meg:

„A Természetes **Ferencz József**-keserűvíz rendkívül nagy kén-savas nátron és kén-savas magnesia tartalma, mely által ez minden más ilyenmű víztől különbözik, kétségtelenné teszi, hogy ezen víz gyógyhatását főleg ezen két alkotórészének kell tulajdonítanunk.“

A valódi Ferencz József-keserűvíz biztos hatása, kellemes és olcsó használhatósága által tűnik ki, s ezért az orvosok és betegek többre becselelik, mint a gyengébb hasonló ásványvizeket.

Felelős szerkesztő: **Zanbauer Ágoston.**

Politikai főmunkatárs **Medveczky Imre.**

Laptulajdonos: az ujvidéki függetlenségé és 48-as part.

Ha Goethe föltámadna

- himnuszt írna a Fay-féle valódi szodeni ásványvízpasztilláról. Eltérően igen nagyra tartotta e források gyógyító erejét, de hogy ezt a gyógyító erőt sűrített alakban a zsebünkben magunkkal vihezzük, azt bizonyára nem tartotta volna lehetségesnek. Fay valódi szodeni pasztillái magukban foglalják a híres szodeni gyógyforrások vízének összes gyógyító erejű alkotórészeit és hatásuk a meghűlés minden formái ellen, világszerte ismeretesek. Szodeni pasztillát 1 kor. 25 fillérért minden idevágó üzletben lehet kapni.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére: W. Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien, IV. l. Grosse Neugasse 17.

BARTH DOMONKOS

**könyvkötő és dobozkészítő
Ujvidék, Zrinyi Ilona-utca 75.**

Állandó raktáron tart: üzleti és jegyzőkönyveket minden nagyságban, női kalapdobozt 80 fillértől, posta és szabó skatulyákat 50 fillértől felfelé — jobb mint a bőrönd, mivel könnyű, igen erős és tartós! Dobozok mérték szerint, valamint postai megrendelések azonnal szállítatnak és olcsó árban számíttatnak. Könyvkötések legmodernebb kivitelben; kívánatra minfák a hazba küldetnek. Elvállalok szakmambavágó mindennemű munkákat s kezeskedem a legjobb kivitelről.

1—52

Teljes tisztelettel
BARTH DOMONKOS.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

patika

egy regőnek bizonyult hasznos, mely már sok év óta legjobb bedorzosóknak bizonyult **köszvénynél.**

..... oszuál és me hűléseknél

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegygyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerüzletben kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest. Dr. Richter** gyógyszerüzete az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Butorvevők!

Szives figyelmüket felhívjuk a HUNGÁR A kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Léderer

GYÁRTMÁNYAIRA

UJVIDÉK, a gázgyárral szemben.

Hungária-butorok: csakis elsőrendű száraz-fából készülnek.

Hungária-butorok: szolidan, izlésesen és finoman vannak kidolgozva.

Hungária-butorok: ennek folytán nem viselik magukon a tömeggyártás bélyegét, hanem szépek és tartósak.

Hungária-butorok: olcsóak, mert nem kell értük sem fuvar sem csomagolási költséget fizetni mint a távollevő gyárakból érkező butoroknál és nem rongálódnak a szállítás alatt.

Hungária-butort minden vevő az eredeti gyári áron kaphat

Schönberger Lipót és Fia újonnan berendezett és új választékkal felszerelt butor-kereskedésében mint a

Hungária kiviteli tömörfa butorgyár

Schönberger és Léderer cég

helyi lerakatánál, Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 7. sz.

Fatermelő Részvénytársaság Budapest.

Mechanikai Hordógyár

BROD (Szlavonia)

Szállít mindennemű tölgyfahordót, kitűnő minőségben, mérsékelt áron

AJÁNLATOKKAL SZIVESEN SZOLGÁLUNK.

FATERMELŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

Központi iroda: Budapest, Nádor-utca 19.

Gyártelep: Brod (Szlavonia).

RODÁBA LEÁNY

azonnal felvétetik, a ki a levelezésben jártas, a magyar, német és horvát nyelvet

szóban és írásban bírja.

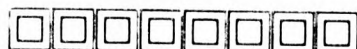
Bővebbet Forgács Benő gépkereskedésben, Szücs-u.

SZULTÁNFORRÁS

A húgyhajtó és húgysavoldó vizek királya, bór- és dús lithion-tartalmú ásványvíz.

Kiváló vegyi összetétele következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, valamint cukorbetegségek, csúszos bántalmaknál; továbbá a légző- és emésztőszervek hurutos bajainak gyógyítására

Igazgatóház: Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 22.
Külföldi árt. EPERJES

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészségét, mint a jó és emésztéskepes gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai „ÁGNES” forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús széntartalmú fogva nemcsak biztos óvszer fetőző elemek elleo, hanem a benne fogtalt gyógsókna! fogva kitűnő szere a legkülönbébb gyomor, légső és húgyszervi betegségeknek.

Kedvelt borviz.

Főraktár Ujvidéken: Dietzgen Imre fia! fűszerkeresk. cégne! 11-20

BERGER RIZZI gépirői, könyvviteli és gyorsírói

□□ SZAKISKOLÁT NYITOTT, □□

mely minden hó 1-én és 15-én kezd az illető tanfolyamot, még pedig szigoruan szakképzett, lelkiismeretes és célszerű vezetés mellett.

A legujabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitelé és gyorsírásé 4 hónapig tart. Oktatás nyerhető a német nyelvben is

DIJAK: a gépirás egész tanf. 20 kor., könyvviteli 12 kor., gyorsírói 10 kor., a német nyelvű 8 kor. havonkint. Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán-utca 5. sz.

Módot nyujt

a takarékoszágra

a célszerű

MAGGI-kocka,

mellyel

5 fillérért

1/4 liter

legfinomabb húsleves készíthetünk.

A MAGGI név a leggondosabb előállításért és kiváló minőségért szavatol.

1005. sz. 1910. végr.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az óbecsei kir. járásbírósnak 1909. évi Sp. I. 261. számú végzése következtében dr. Beleslijn Miklós ügyvéd által képviselt Major Jakob javára 650 K s jár. erejéig 1910. évi szeptember hó 20-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 894 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. butorok, zongora nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az ujvidéki kir. járásbírósnak 1909-ik évi V. 1903. 2548-8 számú végzése folytán 650 K tökekövetelés ennek 1909. évi május hó 6. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 93 K 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Ujvidéken lövész-utca 41. sz. a leendő megtartására 1910. évi szeptember 5-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107 és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőknek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Ujvidék, 1910. évi aug. hó 16-án.

Horváth G. kir. bir.végrehajtó.

S P
mü

Van
nagyérd
hogy mü
augusztus
helyzetem
Amer
tanúsított
részesiten
telni, me
teljesen m
készült m
kényesebb
elégíteni.

SPIRK

Vizv
fütes-, sze
Angol clos
telepek. Sz
nemü sziv
az összes

Részvényalírási felhívás.

Tisztelettel alulírottak „PÉTERVÁRADI SÖRFÖZŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG” bejegyzett cég alatt Ujvidék székhelyvel részvénytársaságot alapítunk oly célból, hogy a Pétervárad Sörfőző gyárat átvegye, azt a modern technikai hővetelményeknek és a nagyobb termelésnek megfelelően átalakítsa és a sörgyártást az ediginél nagyobb arányokban folytassa.

A határozatlan időtartamu részvénytársaság 300.000 korona alaptőkével alakul, melyből tisztelettel alulírottak 100.000 korona névértékű 1000 db. 100 koronás részvényt ezennel nyilvános aláírással bocsátunk.

A részvények névértékét azért szabtuk meg ily kis összegben, hogy alkalmat adjunk az összes gazdaságilag érdekelteknek részvényjegyzésre.

Minden jegyzett részvény után 1 korona alapítási költség fizetendő, az alapítási költség után fennmaradó rész tartalékalap képzésére fordítatik. 5 részvény 1 szavazatra jogosít.

A befizetés oly módon történik, hogy a jegyzéskor fizetendő az előzőleg említett 1 korona és 10%, vagyis minden részvény után K 10.-
a jegyzéstől számított 30 nap alatt 20% vagyis minden részvény után „ 20.-
1910. október 1-éig 20% vagyis minden részvény után „ 20.-
1910. november 1-éig 30% „ „ „ „ „ 30.-
A további hátralékos 20% „ „ „ „ „ 20.-

a megválasztandó igazgatóság által meghatározandó időben fizetendő be. A határidőt be nem tartó késedelmes részvényesek a hátralékos összegek után 6% késedelmi kamatot fizetnek.

Aláírások elfogadására jogosítottak alulírt alapítók, vagy az ezek által felhatalmazott és az illető iven megnevezett ivtartók is.

Befizetési helyül az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság Ujvidéken, pénztárát jelöljük meg. Az alapítók fenttartják maguknak a jogot, hogy az első igazgatóságot 3 évre ők nevezik ki és hogy tulajdonosok esetén a részvények elosztását saját belátásuk szerint eszközölhessék.

Az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság külön fenntartja magának a jogot, hogy a Sörfőző Részvénytársaság pénztári ügykezelését és könyvelését a két érdekelt társaság igazgatósága által egyetértőleg megállapított díjazás mellett az első tíz évben saját hivatalnokaival végeztesse s hogy mindaddig, míg az általa jegyzett részvények legalább 23 részének birtokában van, a Sörfőző Részvénytársaság igazgatóságába és felügyelőbizottságába 2—2 tagot delegálhasson.

A részvényjegyzések zárhatárideje 1910. évi szeptember hó 1. napja.

Kelt Ujvidéken 1910. évi augusztus hó.

AZ ALAPÍTÓK:

Sziavits István s. k.

mérnök.

Radóvanovits György, s. k.

ügyvéd, országgyűlési képviselő.

Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár Részvénytársaság

Fürst s. k.

Hajós s. k.

Fürst János, s. k.

az Ipar és Kereskedelmi Takarékpénztár elnöki igazgatója.

Schaffer Sámu, s. k.

magánzó.

== Telefon szám 246. ==

SPIRKA JÓZSEF
műszaki vállalata, Ujvidék.

Van szerencsém Ujvidék és környékének nagyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, hogy műszaki irodámat és műhelyemet f. é. augusztus 1-től Szent István-u. 5. szám alá helyeztem át.

Amennyiben kérem az eddig irányomban támasztott jóindulatu támogatásban ezennel is részesíteni s nagybecsű rendeléseivel megtisztelni, melynek ellenében biztosíthatom, hogy teljesen modernül berendezett új műhelyemben készült munkáimmal igyekeznék fogok a legkényesebb igényeket is teljes mértékben kielégíteni. Teljes tisztelettel

SPIRKA JÓZSEF műszaki vállalata Ujvidék,
Szent István-utca 5. szám.

Vizvezeték-, légszusz., csatornázási-, központi fűtési-, szellőztetési- és fürdőberendezések. Gőzfürdők. Angol closetek. Pulsometerek. Hidraulikus Wíder telepek. Szivattyúval kombinált hőlegmotorok. Mindenféle szivattyútelepek. Házi telefon berendezések és az összes lakatos munkálatok.

Legjobb referenciák! 1—5

Wagner Testvérek

Ujvidék.

FÜSZER-, KÁVÉ- ÉS CSEMEGE-KERESKEDES.
CSEMEGE-ÁRUKBAN DÉLMAGYARORSZÁG
LEGNAGYOBB ÉS LEGVÁLASZTÉKOSABB
RAKTÁRA.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

Margit-Crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Créme a főrangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crémet utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsirtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságot, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arc, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tegely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogeriában.

Készíti és postán küldi:
Földes Kelemen gyógyszerész, Aradon.

Kapható Ujvidéken: Grossinger Károly, Lukács Zsigmond, Nenadovic VI., Vuics Janos, és Klein Oszkár drogeriákban. 7-8.

Minden nő szeret

hatalmának, vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi, hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elesufító vörös orr, szeplő, májfolt, miteszter, pattanás, ráncok, foltok, minden arctisztatlanság és bőrhány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rut arccal élni, ha van megbízható főkeletes szer, mely szépséget teremt. Általában legjobban szeretik a Kriegner-féle szépítő-szereket és pedig az

Akácia-crém, mely 2-3 nap alatt mineresen eltünteti, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdít, simít és szépít. **Ára 2 korona.**

Akácia-szappan, kellemes, tartós és üdítő. **Ára 1 korona.**

Akácia-Puder, védi a bőrt a nap és a szél befolyása, valamint arctisztatlanságok ellen. **Ára 1 korona.**

Aki ezeket a szereket használja, annak nem kell vénülettől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb korig. Kaphatók az összes gyógyszertárban. Postai szétküldés naponta.

KRIEGNER gyógyszerész
 Budapest, Kálvin-tér. Baross-u 2.

NAGY ÜZLETHELYISÉG A PIACON
 (Wagner Testvérek házában)
 f. é. nov. hó 1-től bérbe adandó.
 Bővebbet a háztulajdonos: Wagner Testvéreknél ugyanott.

Figyelmeztetés!

A Schicht
szarvasszappant
 valódi csakis a
Schicht
 névvel és a „szarvas“ véd-
 jeggyel!

Globin

a legjobb
 czipőtisztítószer

Menrath L. és Fia
 Butoráruháza.
 Ujvidék, Kossuth Lajos-utca 46-48.
 Az ujonnan felépült modern butoráruházban mindennemű butor a legnagyobb választékban.
 Készen berendezett szobák állandó kiállítása.
 Mennyasszonyi kelengyék minden árban.
 Alapított 1843. Telefon 87.

Szőnyeg, függöny, terítő és mindennemű lakberendezési cikkek legnagyobb választéka.

VI. évfolyam
 Előfizetési árak
 Egy évre
 Felévre
 Negyedévre
 Egyes száma
 MEGJELÉSEK
 ÉS CSÜTTETÉSEK
 Orvosok
 Az orvosi
 megyei fi
 sárnap Uj
 szusát, an
 érdeklődé
 vidéki orv
 egyetlen
 érdeklődé
 hogy Ujv
 az orvos
 bizottság,
 főorvos é
 tézi Jodos
 szabásu
 fogadtatás
 óriási ér
 különféle
 mintegy 7
 pályaudva
 tokon vár
 vosok le
 akiknek a
 sége célja
 dett. D. t
 gyűlési t
 amelyen
 orvos, ko
 Profuma
 szab. kir
 körünkbe
 gresszuso
 ügyeket v
 mecerét
 nem vala
 A kongre
 8 órakor
 célra na
 tett, tünd
 jában hat
 a kongres
 orvosok
 tagjai, éle
 terrel és
 mintegy
 lakomán a
 Hideg ke
 mártással
 Maccaron
 Kaesa, B
 Antvi sal
 uborka. T
 gyümölcs
 Riesling,
 (Decorative graphic at the bottom)